האשה שהיא עושה צרכיה וראתה דם רבי מאיר אומר אם עומדת טמאה, ואם יושבת טהורה. ר' יוסי אומר בין כך ובין כך טהורה. איש ואשה שעשו צרכיהן לתוך הספל ונמצא דם על המים רבי יוסי מטהר ורבי שמעון מטמא שאין דרך האיש להוציא דם אלא שחוקת דמים מן האשה:

גמ' מאי שנא עומדת דאמרינן מי רגלים הדור למקור ואייתי דם, ושבת נמי נימא מי רגלים הדור למקור ואייתי דם? אמר שמואל במזנקת, מזנקת נמי דלמא בתר דתמו מיא אתא דם? אמר ר' אבא ביושבת על שפת הספל ומזנקת בתוך הספל ונמצא דם בתוך הספל דאם איתא דבתר דתמו מיא אתא, על שפת הספל איבעי ליה לאשתכוחי, אמר שמואל ואמרי לה אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כר' יוסי וכן אורי ליה רבי אבא לקלא הלכה כרבי יוסי: איש ואשה [כו'] איש ואשה עומדין מה לי א"ר מאיר בי אמר רבי מאיר בחד ספקא אבל בספק ספקא לא מטמא אר דלמא לא שנא? אמר ריש לקיש הא היא, ממאי מדלא קתני ר' מאיר ורבי יוסי מטהרין, אלא, השתא רבי מאיר בספק ספקא מטמא, בחד ספקא מיבעיא? להודיעך כחו דרבי יוסי דאפילו בחד ספקא מטהר, ואדמפלגי בחד ספק להודיעך כחו דר' יוסי ליפלגו בספק ספקא להודיעך כחו דר' מאיר: *כח דהיתרא עדיף ליה דר' יוחנן אמר כי קאמר רבי מאיר, בחד ספקא אבל בספק ספקא לא אמר, אם כן ליתני ר"מ ור' יוסי מטהרין: אין הכי נמי ואיידי דסליק מרבי יוסי פתח בדרבי יוסי, ורבי יוסי בחד ספקא מטהר, בספק ספקא מיבעיא: מהו דתימא הני מילי דעבר אבל לכתחלה לא, קא משמע לן

תניא כוותיה דרבי יוחנן איש ואשה שעשו צרכיהן לתוך הספל ונמצא דם על המים רבי מאיר ורבי יוסי מטהרין ור' שמעון מטמא איבעיא להו אשה יושבת מה לי אמר רבי שמעון כי אמר רבי שמעון בעומדת דדחיק לה עלמא אבל יושבת לא אר דלמא לא שנא? ת"ש דתניא יושבת תולה, עומדת אינה תולה דברי ר"מ, רבי יוסי אומר בין כך ובין כך תולה ר"ש אומר בין כך ובין כך אינה תולה איבעיא להו איש ואשה יושבין מה לי אר"ש שמעון כי אמר רבי שמעון עומדת דדחיק לה עלמא, ויושבת דחד ספק אבל בספק ספקא לא אמר אר דלמא לא שנא? ת"ש כיון דא"ר שמעון "חזקת דמים מן האשה" ל"ש עומדין ולא שנא יושבין: **מתני'** השאילה חלוקה לנכרית או לנדה הרי זו תולה בה. יצ' נשים שלבשו חלוק אחד או שישבו על פסל אחד ונמצא עליו דם, כולן טמאות, ישבו על ספסל של אבן או על האיצטבא של מרחץ רבי נחמיה מטהר שהיה *רבי נחמיה אומר כל דבר שאינו מקבל טומאה אינו מקבל כתמים: **גמ'** אמר רב בנכרית הרואה דם מסיק דחוקה דמים מן האשה ומהא מסיק לקמן דר' שמעון ממא אפילו באיש ואשה יושבים ורבי מאיר מטהר אפילו באשה יושבת

האשה. אם עומדת. מפרש בגמרא: נרכיכן. מי רגלים: ר' יוסי מטהר. דהא אפי' באשה גרידתא מטהר דליכא אלא חד ספק-ספק בא מן המקור ספק בא ממקום מי רגלים, וכ"ש הכא דדלמא מתים אתו ובגמרא פרכינן, הנחת בחד ספק מטהר בתרי ספקי מיבעיא: **גמ' בחזנקה.** מקלחת דכיון דנפק בקילות כי אורחא לא דחיקא ולא הדור מי רגלים למקור ואין דרך דם מקור לצאת עם מי רגלים אבל שותתת אייתי דאורחא הוא ואיכא למימר הדור כאילו עומדת, אבל עומדת אי אפשר לה לזנק: **מזנקת.** (א) נהי (נמי) דלא הדור למקור מיהו מאן ליימא לן דבהדי מי רגלים אתא דימא ודאי לאו ממקור הוא מדאתא בהדי מי רגלים אלא ממקום מי רגלים (ב) ומכה יש בה: **דלמא בתר דתמו מיא אתא דם** מן המקור ולא ממי רגלים: **וכן אורי ליה לקלא.** אם אדם שהולך לדבר: **מים ומשה עומדין מאי אמר בה ר' מאיר.** דמטמא בשעה עומדת הכא איכא ספק ספקא להקל **דלמא** מתים אתי, ואפילו אם תמאי לומר דמיגה-אתא **לדלמא** לא הדור מי רגלים למקור וממקום מכה בא: **מים מים.** כי היכי דמטמא ר' מאיר בחשה לחודה הכי נמי מטמא בחשה ומשה עומדין: **בחד ספקא מיבעיא.** ולמה ליה לפלוגי ר"מ בריש, לתמוטעין בספק ר"מ מטמא דליטמאנו תרוייהו: **דיפבד.** כגון שנתעסקה במהרות אבל לכתחלה אומרין לה אל תתעסק: **קמ"ל.** ממשנה ראשונה-דלא אלמרך דאפי' לכתחלה קאמר: **אפי.** לחודה יושבת ושוטה נרכיה ונמלא דם בספל: **מים ומשה יושבין מה לי אמר ר"ש.** מי אמרי' כי אמר מתני' בעומדת דכיון דעומדת דאפי' בתרי ספקי ממא וכרייתא נמי דמטמא ר"ש ביושבת משום דליכא מים בהדה אבל הכא דתרתי לקולא מים בהדה אמר: **מ"ש.** מדקתני "חזקה" אלמא לא מספקא דם בחשה כלל: **מתני' השאילה חלוקה לנכרים או לנדה.** ואחר כך לבשה היא ומלאה עליה כתם: **הרי זו תולה בה.** ומהורה דכיון דנדה היא לא מקלקלה לה מידי וכרייתה נמי ממאה ותליא בה אבל ישראלית מהורה שמאלה חלוק מחבירתה מהורה ואחר כך לבשה חבירתה שתיהן טמאות כדקתני שלם נשים כו' דכיון דאי תליא בה מקלקלה לה מאי חזיא דמקלקלה לה הכי **של מכן.** שאינו מקבל טומאה וספסל דריסת בגל מן דרגאי ליטמא כמושב הזב והנדה: **אין מקבל כתמים.** כלומר לא גזרו על כתמים, טעמא דרבי נחמיה מפרש בגמרא: **גמ'**

[נדה יה: מה]

[נדה מה.]

[נדה מה.]

* הגיה: נוסא הכאי לגיין-אי אתיין ספק ספקא אחיות חפקה, אמרינהו מאחר דאמקמה דבר כל - לא אתיין ולא אתי אלו אז ריש אחר כל ורישאן לא.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מזנקת נמי מי רגלים כנ"ל: (ב) בא"ד מי רגלים כתב ומכה: (ג) תוס' ד"ה מלמה וכו' לאמקור ואין דק:

נוסא

מלאות דם זר המיטה בטיהר טבילה מי רגלים

ג ד מיי' פ"ט מה' מ"ל מיטמי מיתה סלית סמג לאין קיח מוס"ע יו"ד סי' קצא סעי' ג וע"ש בכס"מ:

ב ג ב שם נכ"מ:

ג ד מיי' פ"ט שם הל' כ מיטמי מיתה סלית סמג שם מוס"ע יו"ד סי' קצ סעיף מא:

ד ה מיי' שם הל' לב ומיטמי מיתה מוס"ע שם סעיף מב:

ה ו ז מיי' שם הל' כ"ג ומיטמי מיתה מוס"ע שם סעיף י:

נוסא

הסבר טיהרת ר"מ: אשר יזאמרת-טמאה יוטבת טהורה

תוספי הרא"ש

האשה. במזנקת. פרש"י אבל שומרת אי אפשר לה לזנק וקשה לפירושו דא"כ ליתלה בישבת בין מזנקת לשותתת דהוי רבותא מפני לאשמעינן דאפי' ישבת מטמא בשותתת. וי"ל דשומרת פסיק ליה דאין צריך לפרש בשותתת משום דכל שומרת שותתת אינ לרבותא דר' יוסי נקטיה בעומדת ושותתת ומתני' דלא נקטיה אפשר לה לזנק וה"ש דסניא דשמעתין ישבת נמי נימא מי רגלים הוהר ואייתי דם. אע"ג לפקר ואייתי דם. אע"ג דאיכא תרא לשותתת דמזנקת יושבת נמי תרא מטמא דאיכא דשותתת כיון דאיכא תרא לרישותא ומשני כולה מתניתין מיירי במזנקת ותרתי לשבותא בענין הילכך שומרת אע"ג דמזנקת מטמא דאין רחמה נפתח ויושבת נמי אי שותתת מטמא ותא דלא מפליג בישבת לטמא ואיכא דלא וינקה דגיזא ליה מפי לאשמעינן דשומרת מטמא אע"ג דזינקה: דילמא בתר דתמו מיא אתא דם. אין לפרש שאחר שכלו מימי רגליה אתא דמה כי אורחיה מן המקור דא"כ בשעה שמזנקת נמי לפרוך דילמא אתא דם מן המקור כי אורחיה כשאר אשה שהיא רואה אלא דאי מטמא ליה מדלא חזיא קדם שהתחילה לעשות צרכיה אלא אחרי כן ראי דם לא מטמא אתא כ"א ע"י מי רגלים שחזרו לסקור והביאו הדם עמהם ודבי פריך אפי' מזנקת דילמא בתר דשפסקה מלונק בעידנא דמימי מיא שאינן באין עוד בגבורה אלא שותתין הדור לסקור ואייתו דם: וכן אורי ליה ר' אבא לקלא הלכה כר' יוסי. וי"ל לקולא שם נברא הוא משום דקשיא להו אמאי איצטריך ליה למימר לקולא ממילא ידעינן דר' יוסי הוא דמיקל. וג"ל לפרש לקולא בכל מקום שהוא מיקל דלא תימא דוקא בסיפא דאיכא ספק ספקא אלא אפי' בריישא דהוא מסיקא אורי כותיה: מדלא קתני ר"מ ור' יוסי מטהרין. ותימה אי מטמא א"כ ליתני בסיפא ר"מ ור"ש מטמאין. וי"ל משום דר"ש מטמא אפי' באשה יושבת כראמרינן בסמוך: **תניא** כותיה דר' יוחנן איש ואשה וכו'. הקשה ר' מאיר דילמא הכא ביושבין איירי ובהא מודי ר"ל דר"מ מטהר וכ"ת אי ביושבין מאי איריא איש ואשה דהוי ספק סיקא אפי' אשה לחודה יושבת מטהר ר' מאיר דילמא לתודיעך כחו דר"מ איצטריך ל) דכבר שמעינן ליה מתניתין דאפי' בארש ואשה מטמא כדרייק לקמן מסתניתין. ועוי"ל דמטמא הא דר"מ ור' יוסי דאתא לאשמעינן דהוי כח דהיתירא וכח דהילכתא: **אשה** יושבת מה לי א"ר שמעון וא"ת דנשמוע דאפי' ביושבת מטמא מדלא תנא ר"ש מטמא בהדי ר"מ ויל דאביבא ליה אליבא דר' יוחנן דאמר דר"מ מטהר בסיפא אפי' בעומדת. ותימה לר' יוחנן נמי תפשוט אי ר"ש מטהר ביושבת א"כ ליתני נמי ר"ש ל) בהדי ר"מ וי"ל דעדיפא אייתי ליה מבריתא:

ל) נ"ל וי"ל דלרש"י לא מיצטריך דכבר שמעינן וכו'. כ) נראה דר"ל דמ"מ ליתני בריש"ל ר"ש בהדי ר"מ.

נוסא

מ' טאלות אי הא בעלת אי רגלים מ' אשה אל-מא ותנאים טוטם בפוצבו באיבה ו-אל-מא דלא 2-3 אל-מא דלא

מהנה

טאלות דבר הבלת אי רגלים מ' אשה אל-מא ותנאים טוטם בפוצבו באיבה ו-אל-מא דלא

מהנה

אי ואיה ראי לרבותא דר' יוסי נקטיה בעומדת ושותתת ונמצא דם אמר ר"מ - יש זמן בכיון יש ספק ספקא

מהנה

אמר כל נ"ל ליחתן בתוספה לאלה ד"ל

נוסא

מ' טאלות אי הא בעלת אי רגלים ב) אשה יושבת ונמצא דם אי ואיה יושבין

נוסא

טיהרת רבי: באין עוד בגבורה אלא שותתין הדור לסקור ואייתו דם: וכן אורי ליה ר' אבא לקלא הלכה כר' יוסי. (ולא סגי אם ריא תולין הגבנית. ובוזלו לא קנון)

תוספות

האשה. מאי שנא עומדת דאמר הדור מי רגלים למקור ואייתי דם. פרש"י ברייתא פירקין דלמיל דאייתי דחיק לה עלמא דמשומר הטיהרה ולא יכלה לעזור הדור מי רגלים למקור ואייתי דם שבשתתה דהשתא נמי דחיק לה עלמא ומקמי דמזנקה מקלחת כיון דנפיק כי אורחיה לא דחיק לה ולא הדור מי רגלים למקור (ג) דאין דרך לדם מקור לצאת עם מי רגלים אבל שותתה אייתי דמוקמה אגפסה איכא למימר הדור כאילו עומדת אבל עומדת אי אפשר לה לזנק ופריך מזנקת נמי נהי דלא הדור למקור מיהו מאן ליימא לן דבהדי מי רגלים אתא דימא ודאי לאו ממקור הוא דאתא כיון דאתו בהדי מי רגלים אלא ממקום מי רגלים בא ומכה יש בה דלמא בתר דתמו מיא אתא דם ממקור ולא ממי רגלים ע"כ לשון רש"י וקשה על מה שפי' דשומדת אי אפשר לה לזנק אע"כ אמאי נקט כלל עומדת לא ליתי אלא שבשת ולפלוג כין מזנקת לשותתה ויש לישב פ"ה דנקט עומדת משום דפסיקא ליה לעלום שותתה היא אי נמי משום ר' יוסי נקט לה דאפי' בעומדת אלין רחמה נפתח מטהר ושוב יש לומר דעומדת שפיר אפשר לה לזנקו והמקשה היה סבור דמתניתין אייתי בכל מיני כין בשמיטה כין בזנוק ולהכי פריך מאי שנא עומדת דמטמא משום חדא דשותתה דאין רחמה נפתח אע"ג דמזנקת יושבת נמי ליתני דעומדת טמאה היא אפי' לאשמעינן דעומדת דמטמא ושוב י"ל דהמקשה סבר דאייתי מתני' בשותתה דבמזנקת אפי' עומדת מטהרה דליכא למימר הדור הואיל ומזנקת ולהכי פריך יושבת כיון דשותתה ואיכא חדא דליכא מים ומשני דאייתי במזנקת ואפילו הכי עומדת ממאה דליכא למימר הדור כו' וכיוצא בה:

דלמא בתר דתמו מיא. פירוש אפילו במזנקת דלמא בתר דתמו מיא הדור למקור ואתי דם אבל על פי הקומרים דפי' דלאחר שכלו מי רגלים אתא דם כי אורחא קשה דאם כן בשעה במזנקת נמי לפרוך דלמא בתר דתמו מיא אתא דם כדרכו כאחר אשה שהיא רואה אלא דאי פטיטא ליה מדלא חזיא קדם שהתחילה לעשות צרכיה אלא אחרי כן ראי דם לא מטמא אתא כ"א ע"י מי רגלים שחזרו לסקור והביאו הדם עמהם ודבי פריך אפי' מזנקת דילמא בתר דשפסקה מלונק בעידנא דמימי מיא שאינן באין עוד בגבורה אלא שותתין הדור לסקור ואייתו דם: **וכן** אורי ליה רבי אבא לקלא הלכה כר' יוסי. נראה דקלא דמה לו להזכיר: **מדלא** קתני ר' מאיר ור' יוסי מטהרין. וא"ת אדרבה מדלא קתני ר' מאיר ור' יוסי דאתא לאשמעינן דהוי כח דהיתרא וכח דהילכתא: **אשה** יושבת מה לי אמר שמעון וא"ת דנשמוע דאפי' ביושבת מטמא מדלא תנא ר"ש מטמא בהדי ר"מ וי"ל דאביבא ליה אליבא דר' יוחנן דאמר דר"מ מטהר בסיפא אפי' בעומדת. ותימה לר' יוחנן נמי תפשוט אי ר"ש מטהר ביושבת א"כ ליתני נמי ר"ש ל) בהדי ר"מ וי"ל דעדיפא אייתי ליה מברייתא:

ל) נ"ל וי"ל דלרש"י לא מיצטריך דכבר שמעינן וכו'. כ) נראה דר"ל דמ"מ ליתני בריש"ל ר"ש בהדי ר"מ.